

*Nu
og i
fremtiden*

Indhold

Indholdsfortegnelse

Indhold	2
Om Hjørringskolen	4
Grundlæggende værdier i Hjørringskolen	4
Forældresamarbejde	5
Teamenes arbejde	5
Pædagogik	7
De fysiske rammer	8
Eksternt samarbejde.. ..	10
Hjørringskolen anbefalinger.....	11
Bilag 1: Afdelingernes navne ændes.....	13
Bilag 2: Udbygning af ledelsesmatrix i Hjørringskolen, samt matrix i forhold til samarbejde med almendelen.....	19
Bilag 3: Ledelse af kerneopgaven.....	21
Bilag 4: Overblik over elevtalsudviklingen på Hjørringskolen.....	22
Bilag 5: Kilder og litteratur.....	23

Om Hjørringskolen

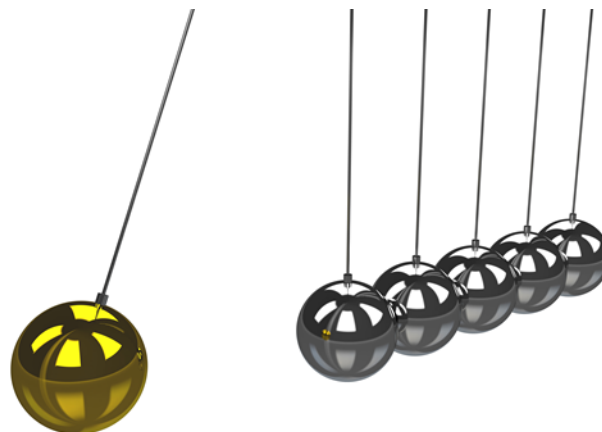
Hjørringskolen er en samlet organisatorisk enhed, som indeholder alle specialklasser i Hjørring Kommune. Skolen har egen bestyrelse, skoledistriktsleder, lederteam og administration. Skolen består af syv afdelinger, som er placeret på alment skoler rundt om i Hjørring by.

Hjørringskolen ligner på mange måder den almindelige folkeskole. Men i Hjørringskolen er der mulighed for et ekstra fokus på den enkelte elevs særlige støttebehov. Fælles for afdelingerne i Hjørringskolen er, at undervisningen foregår i klasser med kun få elever. Til hver klasse er der tilknyttet et fast team af lærere og pædagoger, der i fællesskab planlægger, udfører og evaluerer undervisningen. Undervisningen tilrettelægges ud fra den enkelte elevs faglige niveau, og udover den almindelige undervisning indgår også projektforbud, forskellige relevante ekskursioner, praktikforbud, brobygninger mm.

Hjørringskolens otte afdelinger har ens værdigrundlag og pædagogisk fundament, men afdelingerne adskiller sig fra hinanden ved, at de enkelte afdelinger har særlige pædagogiske indsatser, som tilgodeser lige netop de støttebehov, eleverne i den pågældende afdeling har.

I Hjørringskolen samarbejder vi med de øvrige almene skoler om både undervisning og specialpædagogik, idet et sådant samarbejde er udbytterigt for både undervisere og pædagoger, hvis der sker videndeling på tværs. Dette ved vi fra egne erfaringer, men også fra en større undersøgelse af undervisningen i specialtilbud fra 2017 udarbejdet af Rambøll på opdrag fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Ydermere har vi i Hjørringskolen et inklusionsteam bestående af lærere og pædagoger, som understøtter og vejleder i alment skolen i forhold til specialpædagogiske indsatser.

Hjørringskolens elever

I Hjørringskolen har vi fokus på at undervise elever med forskellige udfordringer og diagnoser. I dette arbejde vægter vi højt at se på, hvilke støttebehov eleven har, frem for at fokusere på hvilke diagnoser eleverne måtte have.

Det er den enkelte almenskole, der visiterer eleven til et specialpædagogisk tilbud i Hjørringskolen, og det er PPR, der ud fra specifikke vurderinger kommer med en anbefaling til, hvilken afdeling der pædagogisk set bedst kan tilgodese elevens støttebehov. Den endelige visitering til Hjørringskolen foretages dermed af almenskolen på baggrund af anbefalingerne fra PPR.

Når en elev er visiteret til Hjørringskolen, finder der hvert år en revisiteringskonference sted. På denne konference deltager elevens lærere og pædagoger, en psykolog fra PPR, en UE-vejleder (i udskolingen) lederen fra almenskolen og en leder fra Hjørringskolen. Efter konferencen, hvor elevernes læring, udvikling og trivsel drøftes, tager almenskolen stilling til, om eleven skal visiteres til endnu et år i Hjørringskolen.

Grundlæggende værdier i Hjørringskolen

Værdigrundlaget i Hjørring Kommunes skolepolitik er en vigtig grundsten i, hvordan det skal være for en elev at gå i skole i Hjørringskolen.

I Hjørring Kommune har alle elever ret til gode, lærende og trivselsfremmende rammer i deres skoleliv. Alle elever har evner og styrker, som løbende skal opdages og udvikles i samspil med andre i de fællesskaber, som eleverne er en del af i skolen. Alle elever skal have mulighed for at udvikle sig til robuste og livsduelige mennesker, som mestrer livet.

I Hjørringskolen undervises eleverne så vidt muligt i alle folkeskolens obligatoriske fag samt valgfag, og der arbejdes hen imod at tilegne sig kompetencerne i Fælles Mål. Hvis en elev mangler færdigheder i forhold til at nå de beskrevne kompetencemål, er det vores opgave at støtte eleven og stille krav inden for nærmeste udviklingszone, så eleven kan blive så dygtig som muligt. Det understreges, at eleverne således tilbydes det

samme som elever i almindelen, men tilgangen adskiller sig, da vi tager udgangspunkt i den enkelte elevs og fællesskabets forudsætninger.

Den systemiske tænkning i Hjørringskolen betyder, at vi ser elevernes vanskeligheder som noget kontekstuel og ikke iboende eleven selv. Derfor er vi meget opmærksomme på de forskellige perspektiver, vi kan tage i forhold til vanskelighederne. Her oplever vi, at det systemiske og kontekstuelle perspektiv, giver os de bedste handlemuligheder og dermed mulighed for at skabe positive forandringer for eleverne. Vi har den grundlæggende tanke, at alle elever gerne vil lære og fungere i deres skolegang. Når dette ikke altid lykkes, skyldes det, at rammerne ikke er tilpasset elevens forudsætninger og færdigheder. Her har skolen og det enkelte team et fælles ansvar for at finde nye veje, der kan medvirke til at skabe fornyet læring og trivsel hos eleven. Her bliver teamets arbejde meget centralt.

Forældresamarbejde

Forældrene er skolens vigtigste samarbejdspartnere.

I samarbejdet er det afgørende, at der er en tæt kontakt mellem skole og hjem, således at der løbende og gensidigt informeres om emner, der kan have relevans for elevens skolegang og hjemmesituation.

Åbenhed, tillid og respekt er kendetegnende for dette samarbejde.

I samarbejdet er det altid fokus på elevens styrkesider, og vi anerkender, at forældrene kender deres barn bedst og kan bidrage med nyttig viden, som skolen kan bruge i tilrettelæggelsen af den samlede skoledag, der passer bedst til den enkelte elev. Vi tror på, at et godt og udvidet samarbejde mellem skole og hjem er en grundlæggende forudsætning for, at den enkelte elev kan lære og trives bedst muligt.

Teamenes arbejde

Hjørringskolen er en teambaseret organisation. Teamene i Hjørringskolen er (professionelle læringsfællesskaber?), som kontinuerligt har elevens læring i fokus.

I Hjørringskolen ligger så mange beslutninger som muligt ude hos det enkelte team, hvor der også er viden og kompetence til at vurdere, hvad der er det bedste for eleverne.

Den systemiske tænkning afspejler, hvordan teamene i Hjørringskolen arbejder. Vi tror på, at teamets arbejde med at planlægge, udføre, evaluere og sammen reflektere over elevernes undervisning er meget central og helt afgørende for, at vores elever lærer og trives bedst muligt.

Teamene består af lærere, pædagoger og pædagogmedhjælpere. Det er en styrke i teamene, at forskellige faggrupper spiller deres viden og kompetencer ind i samarbejdet, og derved styrker den samlede pædagogiske indsats omkring eleven. Derfor understøtter Hjørringskolen de enkelte faggruppers særegne professionsviden, da det er i samspillet mellem disse den tværprofessionelle kvalitet sikres med øget kvalitet i de konkrete pædagogiske indsatser til følge.

I Hjørringskolen har vi særligt fokus på co-teaching. Co-teaching er en læringsorienteret og tværprofessionel praksis, som i Hjørringskolen består af et samarbejde mellem lærere og pædagoger.

Undervisningsopgaven i klasserummet deles mellem de forskellige faggrupper, og lærere og pædagoger er derudover sammen om at planlægge, udføre og evaluere undervisningen. Gennem denne tilgang vil vi i Hjørringskolen gerne opnå en mere inkluderende, afvekslende og varieret undervisningspraksis, hvor lærere og pædagoger lader sig inspirere af hinanden og udvikler fælles viden i forhold til undervisningen.

I situationer, hvor noget kommer i vejen for, at en elev kan lære og trives, bliver det teamets opgave at håndtere og igangsætte forebyggende pædagogiske indsatser, der kan hjælpe eleven videre til at lykkes i sin skolegang.

I Hjørringskolen har teamene en "værktøjskasse" af forskellige metoder, som kan kvalificere og hjælpe i arbejdet med at tilrettelægge undervisningen eller sætte pædagogiske indsatser i gang, det kan bl.a. være at:

Teamene arbejder med *prøvehandling* som metode. Teamet sætter systematiske prøvehandling i gang i forhold til en bestemt problemstilling eller nøgleproces, hvor undervisningen eller den pædagogiske indsats ikke fungerer optimalt. Prøvehandlingerne hjælper teamet med præcist at afklare, hvor der kan laves en samlet indsats. Prøvehandlingerne evalueres løbende i teamet. Opleves der en positiv effekt i forhold til elevens læring og trivsel bliver den handling, som er sat i gang, til pædagogisk praksis.

I arbejdet med at tilrettelægge den bedste skoledag for eleverne, kan det være nødvendigt at opsamle data for at blive klogere på, hvad der fungerer i undervisningen. Her kan teamet tage metoden *positive afvigelser* i brug. Ved brug af denne metode samler teamet systematisk data på, hvad der virker. Derefter tager teamet stilling til, hvordan der kan gøres mere af det, der virker. Dette er forstærkning af positiv variation, og det ved vi fra forskning er en nem og effektiv vej til forbedring, hvis teamet står med en særlig pædagogisk udfordring.

En anden metode er arbejdet med en Den Fælles Analysemodel, hvor der i teamet reflekteres over forskellige perspektiver på en bestemt problemstilling. Teamet opnår gennem denne refleksion og analyse en større forståelse for og viden om problemstillingen og kan derefter finde nye veje i forhold til udvikling af pædagogiske indsatser og tiltag. Analysemodellen hjælper teamet med en forståelse af, hvad der i systemet, konteksten udløser, påvirker og opretholder elevens adfærd.

Teamene arbejder også med *Plan B-samtaler*, hvor der samarbejdes med eleven omkring en gensidig tilfredsstillende løsning på en given problemstilling. Med *Plan B-samtaler* kan teamene forebygge og løse problemer i et samarbejde med eleverne og dermed undgå, at problemerne vokser sig større. I en *Plan B-samtale* inviterer den voksne eleven til en samtale, hvor eleven gennem samtalestrukturen oplever at blive lyttet til af en nysgerrig og åben voksen og sluttelig også føler ejerskab for de endelige løsningsforslag.

Ved brugen af de forskellige metoder bliver teamet vidensproducerende og får ny viden, som kan bruges i fremtidige pædagogiske problemstillinger. Teamene reflekterer ved hjælp af metoderne kontinuerligt over, hvilke indsatser der virker og får justeret nuværende indsatser, når der er brug for det.

Et team i Hjørringskolen er derfor altid forandringsorienteret og nysgerrig på egen og fælles pædagogisk praksis for at skabe de bedste betingelser for elevernes skolegang.

Pædagogik

I Hjørringskolen har vi det fælles pædagogiske udgangspunkt, at børn gør det godt, hvis de kan. Hvis ikke de kan, er der noget, der er kommet i vejen for dem. Det kan være kognitive, følelsesmæssige eller sociale vanskeligheder, der stiller sig i vejen for elevernes læring og trivsel. Hvis nogle af vores elever reagerer uhensigtsmæssigt, tror vi på, at det er fordi, de bliver mødt med krav, som de ikke kan honorere. Her bliver det skolens opgave at se på hvilke krav, vi stiller, hvordan vi stiller dem, og hvilke forventninger vi har til elevens færdigheder og evner. Her har teamet omkring eleven en stor opgave i at justere og tilpasse undervisningen, så eleverne oplever den meningsfuld og dermed får det bedste udgangspunkt for at lære. Målet bliver samtidig at styrke elevernes kognitive, følelsesmæssige og sociale kompetencer.

Vi tror på, at vores elever lærer af at lykkes! For os er det meget vigtigt, at vi stiller krav på en sådan måde, at eleverne lykkes og har succes med de opgaver, de skal løse, og de mål de har.

Det er skolens ansvar, at eleverne lærer det, de skal. Derfor er det vigtigt for os at arbejde med at analysere, hvad der kommer i vejen, hvis en elev ikke lærer det han skal. Vi tror på, at den der tager ansvar kan påvirke, og det er skolens ansvar at finde veje til at skabe læring og trivsel hos hver enkelt elev.

Fortællinger om eleven er altafgørende for, hvordan eleven lykkes. Derfor er vi i Hjørringskolen bevidste om narrativens betydning for elevernes skolegang. Det er vores opgave at finde nye veje, skabe nye gode fortællinger og være opmærksomme på hvilke fortællinger, der skabes, hvis en elev har det svært.

Velfungerende samspil og relationer mellem eleverne og de voksne er afgørende for at kunne give eleverne de bedste betingelser for læring og trivsel. Derfor er vi meget bevidste om kvaliteten af samspillet og relationerne.

For at eleverne kan udvikle sig positivt i deres skolegang, er det vigtigt at læringsmiljøet på skolen er roligt og uden konflikter - både mellem eleverne og mellem de voksne og eleverne. Konflikter er et grundvilkår i menneskers liv, men hvordan de håndteres er afgørende. Her bliver vores arbejde med low arousal-pædagogik helt central.

Low arousal er en pædagogisk tilgang, som søger at nedtrappe konflikter og skabe et afstressende miljø. De voksne i Hjøringskolen er meget bevidste om ansvaret for at bevare roen og arbejde konfliktnedtrappende i alle situationer, således at der skabes det bedste læringsmiljø for eleverne. Vi har kontinuerligt fokus på ikke at skabe eller optrappe konflikter i mødet med eleverne.

De fysiske rammer

De fysiske læringsrum/miljøer vi opstiller for vores elever, tillader, at vores elever har fri adgang til – og initiativret til at bruge forskellige materialer. Der er altså en indretning, som indbyder til at blive nysgerrig samt udforske materialers brug og anvendelse. Vi mener også, at læringsrum kan **opbygges i forskellige zoner**, så der netop ind i vores elevgrupper, der spænder vidt, kan skabes rum, som imødegår: Den elev som har brug for stilhed, den elev som kan rumme et par gode klassekammerater og de elever som har det bedst i gruppen.

Rum til bevægelse:

"Ikke løbe på gangen!!", er en ofte anvendt sætning i skoler. Men, vi tænker, at løb eller bevægelsesmulighed bør tænkes ind i vores fysiske læringsmiljø. I vores specialpædagogiske miljø skal der, som beskrevet ovenfor, netop være plads og rum til vores meget forskellige elever. Der er således elever med højt aktivitetsniveau, og andre med en mere indadvendt fremtoning.

Det fleksible fysiske klasselokale/fleksibilitet og lyd:

I arbejdet med vores elever har vi brug for fleksible lokaler, som indretningsmæssigt nemt kan ændres på. Således, tænkes i et møblement der nemt kan flyttes på – lydløst. Det lydløse er vigtigt, da vores elever har et sensitivt nervesystem. *Lydløse elementer* vil således være monteret på hjul eller være monteret med filt. Desuden vil *mobilt møblement* (borde, stole, rumdeler, tavler) kunne skabe grupperinger, så klassens elever kan arbejde med forskellige fagfaglige aktiviteter og på forskelligt niveau. I en klasse vil der ofte være brug for: Et fælles samlingssted, den individuelle plads (til ro og fordybelse), hyggebogen til at læse med makker, enkeltmandsborde, der nemt kan laves til gruppebord.

Uderummet:

I Hjørringskolen har vi høstet mange erfaringer med undervisning i et udendørs miljø. Det kan derfor kun understreges, at jo mere gennemtænkt udearealet er udenfor klasselokalet desto bedre. Kan der være eksperimenterende udeområder med f.eks. vand? Kan der være udendørs værksteder, hvor en pædagog har ansvaret for at igangsætte aktivitet. Legeområder, der sætter en god ramme for bevægelse på forskellige måder. Uderummet skal lige som et klasselokale således være indrettet i forskellige zoner, så elever kan imødekommes med deres forskellige behov. Det bemærkes, at udendørsarealer der henligger som store åbne pladser – også ofte står tomme. Derfor overskuelige mindre zoner.

Yxenggaard:

Flere af Hjørringskolens afdelinger har tilrettelagt undervisning i Yxenggaard.

Zoner i rummet:

Der tænkes både ude og inde i opdeling i zoner. Vi ved, at forskellige rum giver forskellige oplevelser, og kan frembringe følelser, tanker og sansninger. For elever i Hjørringskolen vil arbejdet med deres kroppe vægte i lige så høj grad som arbejdet med det fagfaglige. Derfor har vi i det ovenstående også anvendt ord som bevægelse. Men, i lige så høj grad ro. Den eneste måde vi kan imødekomme så diametrale udtryk, er dels gennem fleksible indretningsmuligheder og dels gennem opdelingen af og tænkningen i zoner. Følgende kan afslutningsvis fremhæves:

- At skabe fleksible rum, der opmuntre til læring og udforskning
- Tydelige læringsrum i uderummet
- Alsidige muligheder for bevægelse
- Muligheden for ro (snoozel-rum) (sanserum)
- Anvendelse af lys, lyd og møblement til at "sætte scenen" for læringsmiljøet

Eksternt samarbejde

For at sikre en god udvikling for alle elever, er det ofte en god ide, at lærere og pædagoger søger eksternt vejledning. Det betyder, at vi i Hjørringskolen arbejder tæt sammen med UE-vejledere, SSP, PPR, familieafdelingen, sundhedsplejerske, fysioterapeuter, tale-høre konsulenter og mange andre.

Sparring med PPR

PPR er en væsentlig faktor i det fælles forberedende arbejde i forbindelse med visiteringen af en elev. Teamenes arbejde med at udvikle viden om pædagogiske indsatser sker bl.a. ved en løbende sparring med PPR. Psykologer eller andre fagpersoner fra PPR kan til en sparring spille ind i teamets arbejde med forskellige udfordringer og understøtte og udvikle på teamets kompetencer. Denne sparring er en konsultativ praksis, hvor lærernes, pædagogernes og psykologens faglighed sættes i spil i en samarbejdende refleksion. PPR, leder eller en medarbejder kan facilitere denne proces.

Karrierelæring og praktikkoordinering

I forlængelse af arbejdet med Ungestrategien arbejder vi fokuseret med vores KLV/PK med at skabe en struktur ind i organisationen.

Brobygning - KONKRETISERING

I alle Hjørringskolens afdelinger arbejdes der med brobygning.

Brobygningen kan være til alment skolen, hvor elever er med i frikvarterer eller enkelte fag. Samtidig kan brobygningen også foregå i samarbejde med UU-vejledere, hvor der etableres samarbejde med den lokale omverden. Hos nogle elever giver det mening at deltage i kommunens tilbud om brobygning til 10.klasse eller/og andre ungdomsuddannelser, hvilket Hjørringskolen naturligvis understøtter.

Vi har altid den enkelte elevs forudsætninger og nærmeste udviklingszone for øje, når vi igangsætter brobygning.

Hjørringskolens anbefalinger:

Afdelingernes navne ændres – se bilag 1.

Hvad skal det gøre os i stand til:

- Det bliver i højere grad muligt at tage udgangspunkt i barnets behov og ikke en diagnose. Barnet får mulighed for at få et tilbud, der tilbyder en pædagogik, der matcher deres behov.
- Barnet defineres ikke af deres diagnose med et prædikat, og fortællingen om barnet bliver ikke, at det er først og fremmest, er et barn med en diagnose.
- Styrke forældresamarbejdet omkring at finde det rette tilbud, og undgå at forældre vil have et specifikt tilbud ud fra barnets diagnose.

Opmærksomhedspunkter:

- Sikring af at tilbuddene er så velbeskrevet, at det kan stå på mål ift. evt. klager i ankestyrelsen

Samarbejde og sammenlægning af afdelingerne, da de små afdelinger er meget skrøbelige i forhold til bemanning, linjefag, sygdom, fleksibilitet

Hvad skal det gøre os i stand til:

- **TF/Kløver samles som én enhed**
 - Sammenlægning af Kløver og TF fordi tilbuddene ligner hinanden meget. Begge elevgrupper har socioemotionelle udfordringer
 - Det skal gøre os i stand til at kunne dække den fagfaglige undervisning og sikre kvaliteten i undervisningen

Det er lavet prøvehandling ift. TF/Kløver, og resultaterne er lovende.

De fysiske rammer er til stede

- **Sammenlægning af STL og G3, efterår 2020.**

- Der er en oplevelse af at de to elevgrupper matcher hinanden godt.
- Der er i begge elevgrupper en fælles problematik, sprog er svært og der skal være god tid til at lære nyt. De to lærergruppers kompetencer vil komplementere hinanden fint ved at arbejde ind i et fælles fundament.
- Udsvinget i antallet af elever der bliver visiteret til de 2 områder, er svingende – derfor vil det betyde en optimering af ressourceforbruget. Der er til STL visiteret 8 elever til det kommende skoleår.

Vi har gennem de sidste 4 år, har set et massivt fald i elever til sprog, tale – læse området, og ønsker at sikre Hjørringskolens fortsatte arbejde med denne elevgruppe, derfor ser vi en sammenlægning med en anden mindre afdeling kan være en mulighed for at beholde STL, som et specifikt tilbud i Hjørring kommune.

Ud over en sikring af et bemandingsmæssigt og kvalitetsmæssigt perspektiv, ønsker vi også at sikre de elever, der på ingen måde kan rummes i almindelen, at de kan få adgang til at indgå i social sammenhæng – i en ungdomskultur. Vi har således for nyligt, lavet en prøvehandling herpå, hvor vi havde samlet 3 piger fra G3 og 3 piger fra STL i et karrierelæringsforløb. Vi kommer fremadrettet til at foretage flere af disse prøvehandling.

Elevgrupperne i STL og G3 kan have – ligesom de ikke kan have, fælles karakteristika. Således, er begge hold af elever ofte stille og mangler selvtillid. Begge hold elever oplever at komme fra udmattende forløb i almindelen, hvor de gradvist og gennem en længere periode har oplevet, at miste grebet om det faglige – og, i kølvandet herpå oplevet at være forkerte, ikke at fungere.

Kognitions-mæssigt, kan begge målgrupper være udfordret på arbejdshukommelsen og forarbejdningshastighed. Elementer, der kan føre til ængstelighed, hvilket vi især ser fremtrædende i begge afdelingers pigegrupper.

Vi har således en forventning om, at sammenlægningen kommer til at tilføre eleverne, de professionelle voksne og Hjørringskolen som organisation, følgende:

1. En større elevgruppe, vil sikre eleverne adgang til ungdomskultur
2. Et bredere og endnu mere specialiseret tilbud, der tilgodeser begge elevgrupper. Herunder, en særlig tilføjelse af viden fra STL til G3 på læse/stave området
3. Organisationen kan i langt højere grad indfri normeringstal

Afslutningsvis, vil vi som specialskole påpege, at vi generelt arbejder med sprog/tale/læse udfordringerne i alle afdelinger, og at vores kommende indsatsområder i hele organisationen er en generel efteruddannelse af personaler indenfor feltet. Desuden, arbejder vi på etableringen af et internt kompetencecenter, der dels vejleder internt i organisationen, men i lige så høj grad arbejder ud af huset med vejledninger ift. almindelen. Dette kunne også (i fremtiden) være en del af visitations-forarbejdet, at vores kompetencecenter observerer elever i almindelen, før en endelig visitering. Desuden, vil vores kommende center også være opmærksomt på at øge antallet af elever, som tilbagesluses i almindelen.

Ovenstående beskrivelse af sammenlægningen med STL og G3 kan altså ses, som et skridt på vejen fra at have STL som en centralt placeret fysisk afdeling med elever, til at overgå til en bred fag-professionel tænkning hos personalet og alle afdelinger i Hjørringskolen.

De fysiske rammer er til en sammenlægning er ikke til stede i almenområdet, men kan sandsynligvis etableres på Norgesvej 6.

- **OK/Højenehuset placeres fysisk samme sted**
 - Der skal gøre os i stand til at skabe et robust tilbud, hvor kompetencer kan bruges på tværs, og dermed skabe en endnu højere faglig kvalitet. Robusthed ved sygdom og andet fravær.
 - De anvender de samme ekstra hjælpemidler.
 - Elevgruppen matcher hinanden i graden af udfordringer.

Det vil være hensigtsmæssigt at OK afdelingen og Højenehuset placeres i OK afdelingen på Muldbjergskolen. Der er pt. ikke fysiske muligheder til rådighed for sammenlægning

Alle specialklasserne:

- er fortsat placeret i Hjørringskolen som en samlet organisatorisk enhed med fælles specialpædagogisk viden (se indledende afsnit)
- der arbejdes fortsat på etableringer af brobygning/udslusningsmulighed til almindelen/Hjørring Ungdomscenter hvis eleven kan rumme det.

Bilag 1

Afdelingernes navne ændres.

De enkelte afdelinger

Fælles for Hjørringskolens forskellige afdelinger er, at der arbejdes med afsæt i et børnesyn der hedder, at børn gør det godt hvis de kan. Vi tror dermed på, at alle børn gerne vil klare sig godt, have gode venner og glade voksne omkring sig.

Derudover arbejdes der på forskellig vis med afsæt i, at hvert enkelt barn udfordres tilpas og sikres succes og gode skoleoplevelser.

Endelig arbejdes der med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag, der baserer sig på en ressourcefokuseret og anerkendende tilgang.

Fælles for beskrivelserne af de forskellige afdelinger er, at der ikke som udgangspunkt tages afsæt i bestemte diagnosekategorier. I stedet vil afdelingerne være beskrevet ud fra, hvordan der arbejdes pædagogisk og ud fra, hvad afdelingerne hver især er særligt gode til at understøtte. Diagnoserne er altså sekundære i forhold til, at afdelingerne først og fremmest skal kunne tilgodese hver enkelt elevs behov.

Fra ADHD klasserne til A-klasserne

I skolens A-klasser undervises der i alle folkeskolens fag, og der arbejdes altid som udgangspunkt hen imod Folkeskolens afgangsprøve. Alle elever deltager altså i fagfaglig undervisning i forskellig udstrækning.

Undervisningen og hverdagen er tilrettelagt ud fra en høj grad af genkendelighed. Det betyder, at der i klasserne gennemgående arbejdes med forskellige typer af rutiner, visuelle støttesystemer og struktur, i det omfang og på den måde, som de enkelte elever profiterer af. Dette gøres med henblik på at understøtte børnenes brug for overskuelighed, med henblik på udviklingen af færdigheder i forhold til overblik og selvregulering.

Der gøres meget ud af at se elevernes vanskeligheder bag adfærden og der arbejdes systematisk med at kortlægge elevernes udfordringer og udviklingspotentiale. Gennem en anerkendende og ressourceorienteret tilgang lægges individuelle pædagogiske handleplaner, hvor der fokuseres på positiv adfærd.

I forlængelse heraf mødes eleverne nysgerrigt, og der anvendes en positiv og anvisende kommunikation.

Der er et stort fokus på at agere konfliktnedtrappende og at tilpasse forventninger til elevernes forudsætninger. På den måde er der et stort fokus på viden om, hvordan gode relationer til eleverne sikrer gode muligheder for læring, trivsel og udvikling.

Målgruppe:

I A-klasserne har eleverne alle et stort behov for struktur og forudsigelighed i hverdagen. Eleverne vil ofte have behov for særlig støtte ift. opmærksomhed, koncentration og overblik, og derudover vil nogle af eleverne skulle understøttes i impuls kontrol og selvregulering.

I A-klasserne vil en del af eleverne være udredt med ADHD eller have lignende problematikker.

Fra TF afdelingen og Kløver til F-klasserne

I F-klasserne arbejder pædagoger og lærere på at skabe et roligt og trygt miljø. Der arbejdes med afsæt i neuropædagogisk viden og praksis, og herudfra at pædagoger og lærere formår at afstemme sig følelsesmæssigt med eleverne.

I F-klasserne er der et stort fokus på at arbejde med udviklingen af sociale og emotionelle færdigheder. Der arbejdes med en rolig og anerkendende tilgang til eleverne, samt ud fra principperne i low-arousal-pædagogik. Low-arousal-pædagogikken er i særlig grad vigtig i krævende og konfliktfyldte situationer. Skoledagen er præget af struktur og kendte rammer, hvor eleverne oplever forudsigelighed og rutiner. Undervisningen tager udgangspunkt i klasseundervisning i mindre grupper, samt individuelt tilrettelagt undervisning i forhold til hver enkelt elevs faglige niveau og særlige behov.

Der arbejdes med folkeskolens fag i det omfang det er meningsfuldt for de enkelte elever. Et stort fokus i klasserne er elevernes deltagelse i de sociale fællesskaber, samt inddragelse af fysiske aktiviteter.

Særligt for dele af F-klasserne er, at der er mulighed for et udvidet samarbejde med familier i situationer hvor netop familiære faktorer spiller en særlig rolle.

Målgruppe:

Eleverne i F-klasserne vil på forskellig vis være børn, der har behov for støtte og særlig opmærksomhed i forhold til at regulere sanser og følelser. Der er i F-klasserne derfor en særlig opmærksomhed på udviklingen af denne regulering. Målgruppen vil også være børn, der har brug for meget trygge rammer, små sociale fællesskaber og en høj grad af støtte og struktur.

Eleverne i F-klasserne kan være børn der har vanskeligheder knyttet til sociale eller emotionelle faktorer, eller være børn der er udredt med tilknytningsvanskeligheder.

Fra G3 til G-klasserne

Arbejdet med eleverne i G3 tager sit udgangspunkt i Det Heliotropiske Princip. Et princip der handler om, at man udvikler sig, når man strækker sig efter – eller vender sig mod lyset – altså, det gode som giver mening, energi og viser en mulig vej for at komme videre. Den bagvedliggende tanke handler om *at lære, at lære af sine succeser*.

Der arbejdes ud fra zonen for nærmeste udvikling, hvilket betyder at eleverne udfordres præcis der, hvor de har deres aktuelle lærings- og udviklingspotentialer.

Der arbejdes ikke direkte fagfagligt med skolens fag, men med læring i et bredere perspektiv. Målet i G-klasserne er at gøre eleverne så livsduelige som muligt. Derfor arbejdes der med udviklingen af færdigheder i relation til en helt almindelig hverdag.

Der er i gruppen et stort fokus på, at relationen mellem lærer og elev er helt afgørende for elevens læring og udvikling.

Undervisningen er ofte baseret på mange gentagelser og en meget høj grad af struktur.

Derudover arbejdes der i vid udstrækning efter mesterlære, hvor læreren eller pædagogen helt konkret viser og visualiserer hvad eleven skal gøre. En stor del af undervisningen foregår i forskellige værksteder, der er henlagt til Yxengaard, Tornby plantage og Nordstjernen, Doggerbanken i Hirtshals.

Målgruppe:

I G-klasserne går en elevgruppe, som generelt har brug for meget støtte til at lære. Det er elever hvor der tages særligt hensyn til hukommelsesspændvidde og overbliksvanskeligheder.

Fra K – klasserne til K-klasserne

I K-klasserne er den overordnede pædagogiske tilgang inspireret af TEACCH-pædagogik. Her spiller struktur, visuelle tilgange, forudsigelighed og tydelighed en stor rolle og er gennemgående for arbejdet i alle klasserne.

Der undervises i alle folkeskolens fag, med henblik på afgangsprøver for de elever hvor det er relevant. Der arbejdes systematisk med socialfag og med forskellige tilgange og materialer der knytter til socialitet og social læring, f.eks. sociale historier.

I klasserne lægges særligt vægt på fællesskabsdimensionen i undervisningen, hele tiden med særligt hensyn til den enkelte elev. Derfor søges at tilrettelægge en hverdag, som ligner hverdagen i en folkeskole meget. Dog arbejdes der i mindre grupper, samt med fleksibilitet og tilpasning til vores elevgruppe. Det betyder, at der tilbydes valgfag, lejrskole og ture ud af huset, hele tiden med særligt fokus på struktur og forudsigelighed.

Endelig er der et stort fokus på elevernes behov for at kende de 10 H'er. Kendetegnende for didaktik og pædagogik er, at alle systemer og strukturer tilpasses den enkelte elevs særlige kognitive profil.

I forhold til elever i disse klasser, der har sanseintegrationsvanskeligheder arbejdes der med forskellige fysiske aktiviteter bl.a. yoga og massage. Herud over er der særligt fokus på afskærmning og andre hjælpemidler ift. sanseintegration.

Målgruppe:

I K1-klasserne går mange elever der har brug for støtte til udviklingen af sociale og kommunikative færdigheder, og som profiterer særligt af en høj grad af struktur og forudsigelighed. Eleverne kan være børn som har vanskeligheder indenfor den del af autismspektret hvor der er brug for en mindre grad af støtte, og som profiterer af fagfaglig undervisning i folkeskolens forskellige fag.

Højenehuset / K2

I K2-klasserne vil der ofte arbejdes med et indslusningsforløb, så eleven gradvist kan lære stedet og børn og personale at kende. I et sådant forløb er det muligt at en lærer eller pædagog inden opstarten kommer på et eller flere hjemmebesøg og eller besøg i institutionen. Indslusningsforløbet kan også involvere et eller flere besøg på skolen, så barnet bliver bekendt med de nye lokaler og omgivelser.

Eleverne i K2 har brug for et skoletilbud der kan hjælpe, støtte og understøtte den generelle udvikling, med et særligt fokus på udviklingen sociale færdigheder og kommunikation.

Undervisningen foregår i afgrænsede og meget genkendelige, overskuelige og strukturerede miljøer. Hver dag gennemgås dagens plan og understøttes visuelt af piktogrammer.

Visualisering, konkretisering, systematik og organisering af tid og rum er en væsentlig del af hverdagen. Der kan være tale om støtte til barnet via farvekoder, piktogrammer eller detaljerede guidesystemer. På den måde bliver forventninger og intentioner i hverdagen meget direkte synlige.

I K2 arbejdes der med læring i et bredere livsperspektiv, f.eks. i forhold til at spise med kniv og gaffel, klæde sig på, følge en plan, handle ind, tage osv.

Der arbejdes med at understøtte eleverne kommunikativt, idet nogle ikke udvikler et verbalt sprog. I K2 tilbydes derfor træning i kommunikation i det daglige arbejde og i elevernes daglige aktiviteter. Der anvendes visuel støtte, AVAZ, PECS, Tegn til Tale og andre kommunikationsstøttende foranstaltninger.

Målgruppe:

I K2-klasserne vil mange af eleverne, tilsvarende K-klasserne, befinde sig indenfor autismspektret eller på anden vis have udfordringer i relation til social kommunikation. Fælles for en del af eleverne i K2 vil være, at de ligger i den del af spektret, hvor der er brug for en høj grad af støtte i forhold til selvstændighed og læring. Det der samler gruppen er, at der er brug for en høj grad af støtte i forhold til udviklingen af sociale og personlige kompetencer.

OK-klasserne/G2

I OK/G2 klasserne arbejdes der med at skabe et lærings- og undervisningsmiljø, hvor alle elever gennem en dannelses- og uddannelsesproces, kan udvikle integritet og oplevelse af identitet.

Legen er et område, som vises en særlig opmærksomhed i OK/G2, fordi vi ved hvordan legen er med til at udvikle kroppen, sproget og de sociale kompetencer. Børn opfatter leg som naturligt, sjovt og rart.

Derfor arbejdes der helt specifikt med leg, fra den tidlige kontaktlej imellem barn og voksen til lege imellem børnene. Lege, hvor flere indgår, bliver tilrettelagt på en måde, så det er tydeligt for børnene, hvad de skal lege, hvordan det skal foregå, og hvis tur det er. Efter at have lært organiseringen og have øvet sig i "love og regler" i social leg bliver børnene i stand til at lege selv i små grupper uden ret megen støtte fra personalet.

Der arbejdes altså med struktureret leg, som er karakteriseret ved en organisering og en ramme for, hvordan legen foregår.

Musik og rytmik indgår også som vigtige aktiviteter i læreprocesserne i OK/G2.

Derudover arbejdes der målrettet i disse klasser på at understøtte elevernes udvikling, både fysisk, men også i forhold til social forståelse og udvikling af kommunikation. Der er et stort fokus på at arbejde med at lade eleverne opnå så høj en grad af selvstændighed som muligt.

Undervisningen er derfor helt særligt tilrettelagt den enkelte med udgangspunkt i Folkeskolens fag.

Læringsmiljøet er præget af tydeliggjorte og let forståelige strukturer og forventninger, og læring forstås som et element der tilstede i alle aktiviteter i løbet af dagen, og undervisnings forstås ligeledes bredt som noget, der rummes i alle aktiviteter, hvor en voksen og eleven er sammen. Undervisningen er individuelt

planlagt og foregår i små grupper eller enkeltvis. Har eleverne brug for kompenserende hjælpemidler eller har eleverne brug for alternative kommunikationsformer er det også en mulighed.

Målgruppe:

Eleverne i OK/G2 vil alle være elever, hvor der er brug for en meget høj grad af støtte i forhold til læring og udvikling. Fælles for gruppen er, at det er elever der på forskellig vis og af forskellige årsager har læringsvanskeligheder og funktionsvanskeligheder i et omfang, der har gennemgribende indvirkning på elevernes hverdag.

Fra STL klasserne til S-klasserne

Arbejdet i S-klasserne sigter mod elevernes afgangsprøver i 9.klasse.

Der arbejdes fokuseret med en fagfaglig indsats og træning af sprog. Dette sker i den daglige undervisning, samt i et ugentligt samarbejde med læsevejleder og en talekonsulent.

Der arbejdes ud fra zonen for nærmeste udvikling for hver enkelt elev, og eleverne stilladsers visuelt og it-teknisk.

Der arbejdes med at udvikle strategier til at nedbryde undervisningens emner i overskuelige dele, samt forskellige strategier ift. at blive så selvhjulpen som muligt.

Derudover arbejdes der oplevelsesorienteret med forskellige aktiviteter for at stimulere sproglig tilegnelse gennem fælles oplevelser.

En anden del af arbejdet med denne elevgruppe sigte bevidst på at eleverne følger og er med i undervisningen i en alderssvarende almenklasse – i et eller flere fag.

Målgruppe:

Kendetegnende for eleverne i S-klasserne er, at der er brug for særlig opmærksomhed i forhold til sprog, tale og læseområdet. Der arbejdes fagfagligt på samme vis som i folkeskolen, og med henblik på overgangen imellem Hjørringskolens specialiserede tilbud og den almene folkeskole for de elever hvor det giver mening.

Eleverne er i øvrigt fælles om at have brug for ro i indlæringssituationer, guidning og anerkendelse løbende i læringssituationen (feed forward/feedback). Desuden arbejdes der specifikt med sproglig stimulering.

Bilag 2

Udbygning af ledelsesmatrix i Hjørringskolen, samt en matrix i forhold til samarbejde med almindelen

Fællesmængdens potentialer fremadrettet – samarbejdet mellem Hjørringskolen og almindelen

Hvad skal det gøre os i stand til:

Definition på inklusion er, at "alle børn og unge oplever sig som en betydningsfuld del af fællesskab med mulighed for social, faglig og personalet udvikling". De nationale mål for folkeskolen siger, at vi skal udfordre **alle** elever, så de bliver så dygtige, de kan. Samtidig med det, ses der et stigende antal børn med primært ASF-diagnoser, et stigende antal børn med skolefravær/skolevægring/angst og et stigende antal børn med udfordrende adfærd. Komplekse problemer kræver komplekse løsninger, og økonomi er et centralt tema, så hvordan kan man med fordel flytte ressourcer fra specialklasserne til almindelen og samtidig få specialpædagogiske kompetencer i almindelen til fordel for vores børns læring og trivsel?

I dag har vi et system, der deler børnene i to:

Speciel/almen

Enten/eller

Diagnose/normal

Hvis vi skal væk fra det og i stedet kigge på fællesmængdens potentiale eller inkluderende fællesskaber, så fordrer det, at man sætter barnet i centrum, har et stærkt børnefokus, et klart investeringsperspektiv og risikovillighed og læring med henblik på forankring og evt. spredning - for børn er mere ens end forskellige, så arbejdet skal være at tilpasse rammerne til børnene og ikke børnene til rammerne. Der er derfor i højere grad behov for mellemløsninger, der kombinerer det specielle med det almene inden for en fælles kontekst med sigte på større læringsudbytte, social udvikling og trivsel til følge for alle elever.

Opmærksomhedspunkter:

Nest-klasser er et godt eksempel på dette og evidens peger på, at Nest-klasser er godt for alle børn i klassen. Hjørring Kommune har måske ikke elevgrundlaget til at lave Nest-klasser, som de kendes i Århus, men man kunne med fordel arbejde på at etablere forsøgsklasser ud fra lignende model, hvor fokus er på, at støtten skal være i klassen og ikke udenfor eller i en specialklasse. Det kan være støtte i grupper, hvor det er sammenlignelige problematikker, holddannelse på tværs, hvor fokus er på behov i forhold til pædagogik, faglighed og barnets nærmeste udviklingszone.

Fokus skal ændres fra hvorfor til hvordan, så vi i organisationen bliver i stand til at skabe trygge, professionelle læringsfællesskaber for alle børn.

Arbejdet i Nest-lignende klasser/forsøgsklasser skal være bygget på struktur, forudsigelighed og tilpassede rammer, hvor co-teaching, fælles forberedelse, tæt teamsamarbejde, meget tæt samarbejde med PPR, ledelsesopbakning prioriteres. For at det skal fungere, så er det vigtigt, at man som leder er parat til at afgive og tage ledelse på tværs af distrikter gennem understøttelse principperne i Fælles Ansvar, samtidigt med, at medarbejderne arbejder på tværs af specialklasserne og almindelen.

Der skal være individuelle timer med social læring for eleverne med specialpædagogiske behov. Samtidig er det vigtigt, at der tages hensyn til læringsrummet i klassens indretning, så det er tilpasset elevernes behov og forudsætninger.

Dette kræver kompetencer fra personalet såsom relationskompetence, undervisningsdifferentiering, klasseledelse, evaluering, feedback, analytisk kompetence og klare forventninger til hinanden.

Co-teaching

Co-teaching kan være med til at få inklusion til at lykkes og sikre, at eleverne får udbytte af undervisningen. Men det er ikke nok, at to lærere/pædagoger er sammen inde i en klasse. De skal være bevidste om, hvilken pædagogik og metode, de bruger i undervisningen.

Ressourcepersoner med en specialpædagogisk viden, co-teaching og teamsamarbejde er tiltag, som tit nævnes, for at få inklusionen til at lykkes, hvor det blandt andet handler om et ligeværdigt samarbejde mellem almenlæreren og speciallæreren, hvor der er det fælles ansvar for udviklingen af et inkluderende læringsmiljø for alle elever i klassen, der er omdrejningspunktet.

Samarbejde på tværs

Specialklassernes lærere kunne fungere som et videncenter, som almenkolerne kan kalde på til fx at observere en klasse. Almenkolerne har ydret interesse for det, og det har været benyttet en del gange allerede til fx sparring om, hvorvidt en elev ville have gavn af en visitering frem for pædagogisk indsats på distriktsskolen, hvor i klassen elever skal sidde, og hvordan man kan arbejde specialpædagogisk med eleverne. Personalet fra almindelen har endvidere flere gange deltaget i undervisningen i en af specialklasserne for at få viden om, hvordan de kan hjælpe en specifik elev.

Tiltag der er iværksat

I dette skoleår har der været et samarbejde på tværs mellem Hirtshals Skole og Hjørringskole, da Hirtshals Skole stod overfor at skulle modtage en stor gruppe af elever fra børnehaven, som alle var kendt i PPR. Ved tidlig indsats vha. møder allerede mens børnene gik i børnehaven, koordinering og forberedelse af personalet, som skulle modtage børnene, valgte man, at alle eleverne startede i børnehaveklassen. Hirtshals Skole modtog sparring på, hvordan opgaven kunne håndteres og personalet var klædt på til opgaven.

Pt. arbejdes der på forskellige tiltag i samarbejde mellem Lundergaardskolen og Hjørringskolen, hvor man ønsker at afprøve, hvad det kan gøre, hvis de bruger ressourcerne på egen skole i stedet for at visiterer en elev. Her påtænkes der samarbejde omkring sparring til personale, og der overvejes en mulighed for at have medarbejdere ansat på tværs.

Bilag 3

LEDELSE AF KERNEOPGAVEN

Inklusion - et fælles ansvar på tværs af medarbejdere, ledelse, faggrænser og økonomi.

LEDELSE

Når der arbejdes med at give det enkelte barn, og børnegruppen, det bedste tilbud, på tværs af organisationen er der mange forskellige fag- og personalegrupper der skal aktiveres og koordineres. Det giver en udfordring i forhold til vores traditionelle måde at bedrive ledelse på, hvor vi typisk leder personale i en afgrænset gruppe.

For at kunne imødegå disse udfordringer skal ledelsesfokus på dette felt, rette sig mod kerneopgaven. På denne måde bliver det opgaven der sætter retning for hvilke kompetencer, ressourcer og organisering der er behov for i den enkelte opgave. Hvis der arbejdes på denne måde, vil den ansvarlige leder naturligvis skulle tage ansvar for ledelse af selve opgaven, men lederen vil også skulle tage personale- og ressourceledelse på tværs af de skoler, afdelinger, sektorer der er involveret på baggrund af principperne for Fælles Ansvar.

Denne ledelsesform kræver en grundlæggende tillid mellem dem der leder de forskellige områder. Når man afgiver ledelse af et område, som man stadigvæk selv er ansvarlig for, er det afgørende med en høj grad af kommunikation og koordinering, og der skal være et tydeligt formål som der er enighed om. Der er altså tale om et fælles ledelsesrum hvor alle altid har ansvar for opgaven, men naturligvis i forskellige grader på forskellige tidspunkter.

Det er vigtigt at alle niveauer, også medarbejderniveauet, har forstået måden at løse opgaven på, da det kan være en stor udfordring at forholde sig til flere ledere samtidigt.

ØKONOMI

Det økonomiske incitament har stor betydning for opgaveløsningen. Derfor er afgørende at ressourceallokeringen understøtter opgaveløsningen på tværs i organisationen. For at dette kan lade sig gøre, skal der være "frie midler" til rådighed.

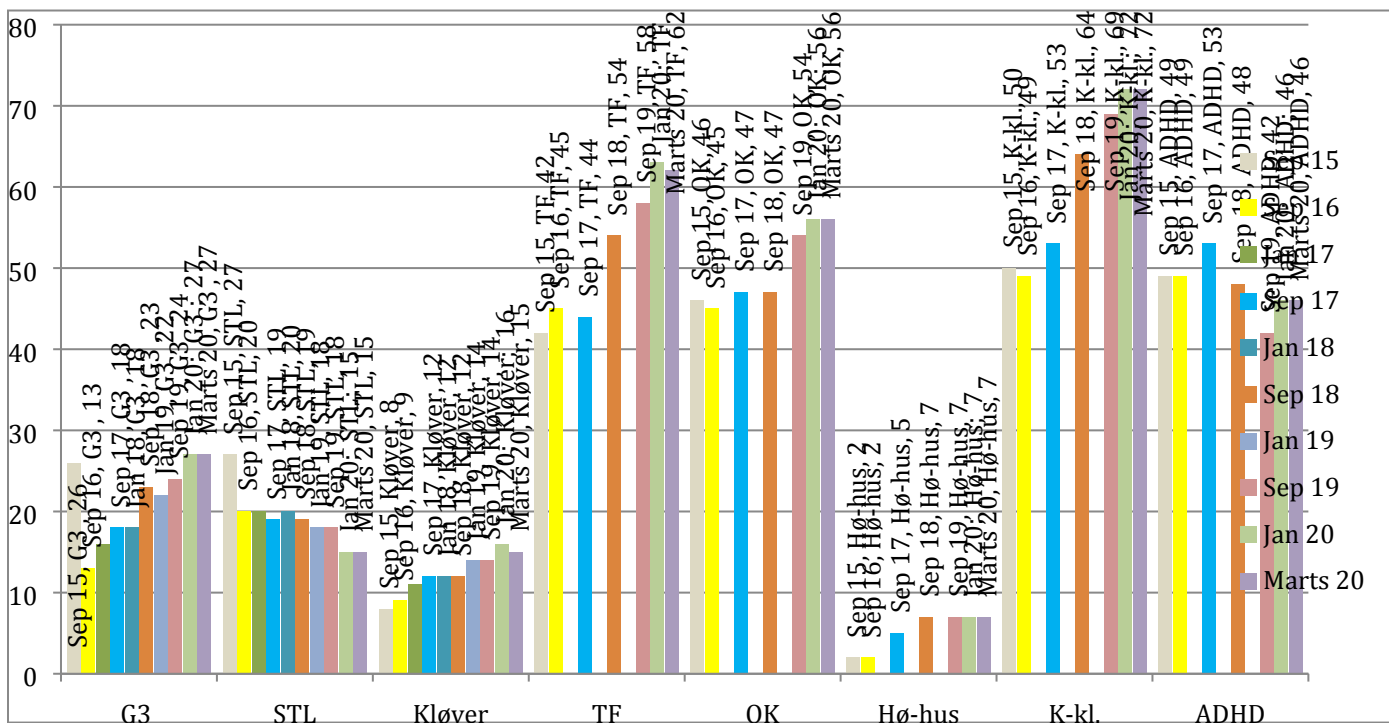
En af de store udfordringer ved den nuværende opgaveløsning, er at ressourcerne der skal følge barnet, ikke er frie, og derfor efterfølgende skal trækkes ud af driften på "normalområdet". På den måde bliver der færre ressourcer, og dermed mindre inklusionskraft og risiko for at endnu flere børn får brug for meget ressourcekrævende eksterne tiltag.

En ressourcemodel hvor en visitering til specialundervisning på specialskoleenheden ikke nødvendigvis placere hele opgaven, ansvaret og økonomien hos enten almenskolen eller specialskolen, bliver nødvendig hvis der skal arbejdes med en opgaveløsning på tværs.

Bilag 4

Hjørringskolens elevtalfordeling i årene 2015-2020.

	G3	STL	Kløver	TF	OK	Hø-hus	K-kl.	ADHD
Sep 15	26	27	8	42	46	2	50	49
Sep 16	13	20	9	45	45	2	49	49
Jan 17	16	20	11					
Sep 17	18	19	12	44	47	5	53	53
Jan 18	18	20	12					
Sep 18	23	19	12	54	47	7	64	48
Jan 19	22	18	14					
Sep 19	24	18	14	58	54	7	69	42
Jan 20	27	15	16	63	56	7	72	46
Marts 20	27	15	15	62	56	7	72	46

Bilag 5

Kilder og litteratur

Elvén, Bo Hejlskov: Adfærdsproblemer i skolen

Elvén, Bo Hejlskov: Problemskabende adfærd ved udviklingsforstyrrelser eller udviklingshæmning

Greene, Ross: Fortabt og fundet

Højholt, Andy: Co-teaching - samarbejde om undervisningen

Overland, Terje: Skolen og de udfordrende elever

Fælles ansvar - fælles indsats, Indsatsområdet for arbejdet med børn og unge i Hjørring Kommune 2016-2019

Skolepolitik i Hjørring Kommune 2018 -unikke skoler i et fælles skolevæsen

Folkeskolen nr. 20, 2006 - artikel af Hans Henrik Knoop, 18. maj, 2006: Gode læringsmiljøer: "Mennesker lærer mest effektivt og bliver mest socialt ansvarlige, når de er kreative"

<https://www.emu.dk/sites/default/files/Introduktion%20Organisering%20af%20et%20godt%20l%C3%A6ringsmilj%C3%B8.pdf> – EVA, inspirationsmateriale, 2016

<https://socialministeriet.dk/arbejdsomraader/dagtilbud/paedagogiske-redskaber-og-rammer/laeringsmiljoe/> - henviser til EVA inspirationsmateriale, 2016

<https://www.eva.dk/sites/eva/files/2017-08/Inspirationsark%20Brug%20af%20fysiske%20rammer.pdf> - EVA, august, 2017 – De fysiske rammer